

CEIP Condesa de Fenosa

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Educación en valores cívicos-sociais 2º Primaria

1	Índice paxinado	
2	Introdución e contexto	1
3	Vinculación entre obxectivos, secuencias e distribución temporal de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.	2
4	Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave. Materiais e recursos didácticos	
5	Procedemento para a avaliación inicial	
6	Procedemento de avaliación continua	
7	Procedemento para o seguimento e avaliación das materias pendentes	
8	Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente	
9	Indicadores de logro para avaliar a programación didáctica	

Introdución e contexto:

O Ceip Condesa de Fenosa está situado no Barco de Valdeorras, no oriente ourensán, ocupando a cabeceira da comarca de Valdeorras. No concello, a actividade económica agrícola (viticultura) tradicional, veuse superada dende hai bastantes anos pola produción de lousa nas distintas canteiras dos concellos lindeiros e polo sector de servizos, contando cun Hospital Comarcal, Centros de estudos, Delegación de Facenda, Xulgados, etc...

A crise económica determinou a redución do número de alumnado inmigrante, que non hai moito tempo era relevante, e a aparición de carencias económicas no alumnado superando amplamente ás que había noutrora.

O centro educativo, tal e como reflicten os seus documentos, aposta definitivamente por varios eixos de traballo que se artellan ao redor do Equipo da Biblioteca, da Axenda 21, do Equipo de Normalización Lingüística e da promoción das TIC.

Así a promoción da lectura, a alfabetización en información, o compromiso ambiental, os hábitos saudables, a dotación en medios técnicos suficientes, a creación de recursos innovadores na nosa lingua, o coñecemento respecto e valoración do noso patrimonio cultural e o desenvolvemento dun espírito crítico, colaborativo e solidario son o cerne das actividades que se desenvolven dentro e fóra das nosas aulas.

Outro dos aspectos dignos de ter en conta é o da integración: o noso centro é o centro de referencia para a integración de alumnado con necesidades educativas específicas da comarca, e isto non por designación oficial, senón pola aposta decidida de todos os membros da comunidade educativa de promover a integración, convencidos de que é un factor necesario para crearmos unha sociedade máis xusta e solidaria, e ao tempo un elemento enriquecedor para todo o alumnado.

Así pois nas nosas aulas dispoñemos de medios tecnolóxicos, creamos recursos que compartimos na rede, promovemos o uso do noso idioma, fomentamos o respecto á natureza, establecemos lazos de solidariedade entre os membros da comunidade e de fóra dela, somos respectuosos con outras culturas, normalizamos e dinamizamos o noso idioma, valoramos as diferencias dentro dun trato equitativo, entendemos a diversidade como riqueza...

Pero non todo é perfecto, hai eivas no centro que pasan pola escaseza de profesorado, esgotadoras esixencias burocráticas que minguan o traballo educativo, nalgúns casos falla de apoio dende as familias...

En resume o Ceip Condesa de Fenosa ten como obxectivo fundamental promover o desenvolvemento integral do seu alumnado, fomentando valores solidarios, de respecto e coidado do contorno natural e cultural, fomentando o traballo en equipo, colaborativo, no que se respecten as diferencias de cada quen... Nas verbas de A. Machado, queremos que os nosos alumnos e alumnas sexan, no bo sentido da palabra, bos.

Vinculación entre obxectivos, secuencias e organización temporal de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

Competencias Clave:

1º. Comunicación lingüística (CCL). – 2º. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT). – 3º. Competencia dixital (CD). – 4º. Aprender a aprender (CAA). – 5º. Competencias sociais e cívicas (CSC). – 6º. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE). – 7º. Conciencia e expresións culturais (CCEC).

Obxectivos:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude

contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

Temas transversais:

Comprensión lectora, expresión oral, expresión escrita, comunicación audiovisual, TIC, emprendemento, educación cívica, valores (igualdade, equidade, resolución pacífica de conflitos, liberdade, non discriminación), seguridade viaria.

Materia: VALORES SOCIAIS E CÍVICOS Curso: SEGUNDO								
1ª Avaliación								
BLOQUE 1.- A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA								
Obx	Contidos	Criterios Av.	Estándares	Grao Consecución	CC	Elementos Transversais	Instrumentos Avaliación	Criterios cualificación (%)
m	B1.1. O autocoñecemento. A autopercepción. A imaxe dun mesmo/a. As calidades persoais. A percepción das emocións. O recoñecemento das emocións. A linguaxe emocional.	B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a en base ás autopercepcións e ▪ autodescrición de calidades.	VSCB1.1.1. Recoñece e describe verbalmente os seus estados de ánimo en composicións libres.	Identifica os seus estados de ánimo	CSC CCL	Expresión oral	Escala de observación Rexistro anecdótico	2

a m	B1.2. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Asociación pensamento-emoción.	B1.2.Estruturar un pensamento efectivo empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.2.1. Detecta en si mesmo/a sentimentos negativos e emprega estratexias sinxelas para transformatolos.	Tenta correxir o seu comportamen to negativo.	CSC CSIEE	Técnicas de resolución de conflitos.	Escala de observación Rexistro anecdótico	2
			VSCB1.2.2. Motívase mediante estratexias sinxelas de pensamento en voz alta durante o traballo individual e grupal.	Participa nas exposicións orais.	CSIEE CAA	Expresión oralmente Autonomía	Escala de observación Anecdótico	2
	B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva.		VSCB1.2.3. Realiza un adecuado recoñecemento e identificación das súas emocións.	Identifica os seus estados de ánimo	CCL CSIEE	Autonomía	Escala de observación Rexistro anecdótico	2
			VSCB1.2.4. Expresa, respondendo a preguntas de persoas adultas, os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	Responde a preguntas e respecta a opinión dos demáis.	CCL CSC	Expresión oral Educación cívica	Escala de observación Rexistro anecdótico	1
b	B1.4. A responsabilidade. O	B1.3. Desenvolver o propio	VSCB1.3.1. Asume as súas responsabilidades	Iniciase no traballo	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdótico	1

	sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. A realización responsable das tarefas escolares. A motivación.	potencial, mantendo unha motivación extrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	durante a colaboración.	cooperativo.				
			VSCB1.3.2. Realiza, respondendo a preguntas de persoas adultas, unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	Iniciase na autoavaliación das tarefas que realiza	CSC CAA	Expresión oralmente Autonomía	Escala de observación Anecdotario	3
b m	B1.5. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación.	Tenta propor actuacións creativas	CSC CSIEE	Educación Cívica	Escala de observación Anecdotario	3
			VSCB1.4.2. Toma iniciativas de actuación durante a colaboración.	Ten iniciativas no traballo cooperativo	CSC CSIEE	Educación Cívica	Escala de observación Anecdotario	2
a c		B1.5. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma,	VSCB1.5.1. Participa con interese na resolución de problemas escolares	Iniciase na resolución de conflitos	CSIEE CSC	Técnicas de resolución de conflitos.	Escala de observación Lista de cotexo Anecdotario	3
			VSCB1.5.2. Define e	Identifica	CSC	Técnicas	Escala de observación	3

		iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.	formula claramente problemas de convivencia.	algúns problemas de convivencia	CCL	de resolución de conflitos.	Anecdótico	
BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS								
m	B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.	B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.1 Expresar con claridade sentimentos e emocións.	Expresa sentimentos e emocións	CCL CSC CSIEE	Expresión oral	Escala de observación Anecdótico	2
			VSCB2.1.2. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais para expresar opinións, sentimentos e emocións	Iniciase na expresión dos sentimentos acompañada de xestos	CAA CSIEE	Expresión oral e mímica	Lista de cotexo Escala de observación	6
			VSCB2.1.3. Emprega a linguaxe para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	Expresa sentimentos e emocións con amabilidade.	CCL CSC	Expresión oral. Educación cívica	Escala de observación Anecdótico	3
m	B2.2. A aserción.	B2.2. Empregar a	VSCB2.2.1. Emprega a	Tenta	CCL	Expresión	Escala de observación	3

e	Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	aserción.	linguaxe positiva.	expresarse de forma positiva	CSC	oral	Diario de clase	
c m	B2.3. A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	B2.3. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.3.1. Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	Iniciase no emprego de habilides sociais básicas	CSC	Educación Cívica	Escala de observación Diario de clase	3
a	B2.4. O respecto, a tolerancia e a valoración das demais persoas. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no	B2.4. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	VSCB2.4.1. Identifica distintas maneiras de ser e actuar.	Recoñece diferentes formas de actúar	CSC CSIEE	Autonomía	Escala de observación Anecdótico Escala de cotexo	1
			VSC2.4.2. Identifica necesidades dos compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.	É quen de comprender aos seus compañeir@s e resaltar as súas cualidades.	CSC CSIEE	Empatía	Escala de observación Anecdótico	3c

	alumnado. ▪ B2.5. A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio.							
c m	B2.6. As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo.	B2.5. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.5.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	Participa nos traballos en grupo	CSC CSIEE	Educación Cívica	Escala de observación Anecdótico	2
			VSCB2.5.2 Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	Lévase ben cos seus amig@s	CSC CSIEE	Educación Cívica	Escala de observación Escala de cotexo	3
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS								
b m	B3.2. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de	VSCB3.1.1. Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas.	Confía nos demais	CSC CSIEE	Educación Cívica	Escala de observación Anecdótico	2

	dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisións	manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais.	Interactúa cos seus iguais	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdótico	2
b	B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, compartir puntos de vista e sentimentos. ▪ B3.4. Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa.	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias	VSCB3.2.1. A moza boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	Axuda aos seus compañeir@s	CAA CSIEE CSC	Educación Cívica	Escala de observación Diario de clase	3
			VSCB3.2.2. Respeita as regras durante o traballo en equipo.	Tenta respectar as regras básicas no traballo grupal	CSC	Educación Cívica	Escala de observación Diario de clase	4

a	B3.5. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social.	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.1. Coñece e enumera as normas da aula.	Coñece e nomea as normas de convivencia da aula	CCL CSC	Educación Cívica	Escala de observación Diario de clase	3
			VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos de razoamento sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes coas normas de convivencia escolares.	Discrimina condutas segundo o cumprimento das normas de convivencia escolar.	CSC CSIEE	Educación Cívica	Escala de observación Rúbrica	3
			VSCB3.3.3 Participa na elaboración das normas da aula	Da a súa opinión na elaboración das normas da aula.	CCL CSC CSIEE	Educación Cívica	Escala de observación Diario de clase	6
			VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar.	Respecta as normas do colexio	CSC	Educación Cívica	Escala de observación Diario de clase	3
c	B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade e	VSCB3.4.1. Resolve problemas persoais da vida escolar mantendo unha independencia adecuada á súa idade.	Iniciase na resolución de problemas de forma autónoma	CSC CSIEE	Autonomía Educación Cívica	Escala de observación Lista de cotexo	2
			VSCB3.4.2. escoita as razón das persoas coas que entra en conflito,	Tenta comprender aos demais.	CCL CSIEE CSC	Empatía	Escala de observación Lista de cotexo Diario de clase	1

		usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	compréndelas, na medida das súas posibilidades e exponas oralmente.					
			VSCB3.4.3. Identifica as emocións e os sentimentos das partes en conflito.	Identifica os sentimentos dos seus iguais.	CSC CSIEE	Educación Cívica	Escala de observación Lista de cotexo	3
a	B3.7. Os dereitos e deberes. A declaración dos Dereitos do Neno: alimentación, vivenda e axogo. Igualdade de dereitos dos nenos e nenas no xogo e no emprego dos xoguetes	B3.5. Analizar, en relación coa experiencia de vida persoal, a necesidade de preservar os dereitos á alimentación, á vivenda e ao xogo de todos os nenos e nenas do mundo.	VSCB3.5.1. Representa plasticamente a necesidade da alimentación, a vivenda e o xogo para os nenos e as nenas	Debuxa as necesidades básicas d@s nen@s.	CSC CCAC	Expresión plástica Educación cívica	Análise de producións	3
			VSCB3.5.2. Explica as consecuencias para os nenos e para as nenas dunha mala alimentación, a falta de vivenda digna e a imposibilidade de xogar.	Expresa oralmente que ocorre cando un nen@ non ten cubertas as necesidades básicas.	CSC CCL CSIEE	Expresión oral	Escala de observación Anecdótico	3
			VSCB3.5.3. Respecta a igualdade de dereitos dos nenos e das nenas no xogo e no emprego dos xoguetes	É respectuos@ cos seus iguais.	CSC	Igualdade	Escala de observación Diario de clase	1

d m	B3.8. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social.	B3.6. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade entre homes e mulleres.	VSCB3.6.1. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	Colabora coas persoas doutro sexo	CSC CCL	Igualdade de sexos	Escala de observación Diario de clase	1
			VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	Realiza actividades independentemente do seu sexo.	CSC CSIEE	Igualdade de sexos	Escala de observación	1
c k	B3.9. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes no ámbito escolar e doméstico.	B3.7. Tomar medidas preventivas, valorando a importancia de previr accidentes domésticos.	VSCB3.7.1. Valora a importancia do coidado do corpo e a saúde e de previr accidentes domésticos.	Valora a necesidade de hábitos saudables.	CSIEE	Educación para a saúde	Escala de observación Diario de clase	3
			VSCB3.7.2. Razoa as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida	Indica algunhas condutas básicas sobre a calidade de vida	CCL CSIEE	Educación para a saúde	Escala de observación Diario de clase	3

			VSCB3.7.3.Expresa as medidas preventivas dos accidentes domésticos máis frecuentes.	Di cales son as medidas preventivas, básicas, de accidentes domésticos	CCL CSC	Educación para a saúde	Escala de observación Diario de clase	3
--	--	--	---	--	------------	------------------------	--	---

Materia: VALORES SOCIAIS E CÍVICOS Curso: SEGUNDO								
2ª Avaliación								
BLOQUE 1.- A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA								
Obx	Contidos	Criterios Av.	Estándares	Grao Consecución	CC	Elementos Transversais	Instrumentos Avaliación	Criterios cualificación (%)
m	B1.1. O autocoñecemento. A autopercepción. A imaxe dun mesmo/a. As calidades persoais. A percepción das emocións. O recoñecemento das emocións. A linguaxe emocional.	B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a en base ás autopercepcións e ▪ autodescrición de calidades.	VSCB1.1.1. Recoñece e describe verbalmente os seus estados de ánimo en composicións libres.	Identifica os seus estados de ánimo	CSC CCL	Expresión oral	Escala de observación Rexistro anecdótico	3
a	B1.2. As emocións.	B1.2.Estruturar un	VSCB1.2.1. Detecta en	Tenta	CSC	Técnicas	Escala de observación	2

m	Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Asociación pensamento-emoción.	pensamento efectivo empregando as emocións de forma positiva.	si mesmo/a sentimentos negativos e emprega estratexias sinxelas para transformalos.	correxir o seu comportame nto negativo.	CSIEE	de resolución de conflictos.	Rexistro anecdótico	
	B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva.		VSCB1.2.2. Motívase mediante estratexias sinxelas de pensamento en voz alta durante o traballo individual e grupal.	Participa nas exposicións orais.	CSIEE CAA	Expresión oral Autonomía	Escala de observación Anecdótico	2
	B1.2. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Asociación pensamento-emoción.		VSCB1.2.3. Realiza un adequado recoñecemento e identificación das súas emocións.	Identifica os seus estados de ánimo	CCL CSIEE	Autonomía	Escala de observación Rexistro anecdótico	2
	B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva.		VSCB1.2.4. Expresa, respondendo a preguntas de persoas adultas, os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	Responde a preguntas e respecta a opinión dos demáis.	CCL CSC	Expresión oral Educación cívica	Escala de observación Rexistro anecdótico	4
b	B1.4. A responsabilidade. O	B1.3. Desenvolver o propio	VSCB1.3.1. Asume as súas responsabilidades	Iniciase no traballo	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdótico	4

	sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. A realización responsable das tarefas escolares. A motivación.	potencial, mantendo unha motivación extrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	durante a colaboración.	cooperativo.				
			VSCB1.3.2. Realiza, respondendo a preguntas de persoas adultas, unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	Iniciase na autoavaliación das tarefas que realiza	CSC CAA	Autonomía Expresión oral	Escala de observación Anecdótico	3
b m	B1.5. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación.	Tenta propor actuacións creativas	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdótico	3
			VSCB1.4.2. Toma iniciativas de actuación durante a colaboración.	Ten iniciativas no traballo cooperativo	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdótico	2
a c	B1.6. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos.	B1.5. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben	VSCB1.5.1. Participa con interese na resolución de problemas escolares	Iniciase na resolución de conflitos	CSC CSIEE	Técnicas de resolución de conflitos	Escala de observación Lista de cotexo Anecdótico	3
			VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de	Identifica algúns problemas	CSC CCL	Técnicas de resolución	Escala de observación Anecdótico	3

		común.	convivencia.	de convivencia.		de conflictos		
BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS								
m	B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.	B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.1 Expresar con claridade sentimentos e emocións.	Expresa sentimentos e emocións	CCL CSC CSIEE	Expresión oral	Escala de observación Anecdotario	2
			VSCB2.1.3. Emprega a linguaxe para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	Expresa sentimentos e emocións con amabilidade.	CCL CSC	Expresión oralmenteE ducación cívica	Escala de observación Anecdotario	3
m e	B2.2. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	B2.2. Empregar a aserción.	VSCB2.2.1. Emprega a linguaxe positiva.	Tenta expresarse de forma positivaExpr esión oral	CCL CSC	Expresión oral	Escala de observación Diario de clase	3
c m	B2.3. A intelixencia interpersoal.	B2.3. Establecer relacións	VSCB2.3.1. Emprega diferentes habilidades	Iniciase no emprego de	CSC	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	3

	A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo	interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	sociais básicas.	habilidades sociais básicas				
a	B2.4. O respecto, a tolerancia e a valoración das demais persoas. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado. ▪ B2.5. A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio.	B2.4. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	VSCB2.4.1. Identifica distintas maneiras de ser e actuar.	Recoñece diferentes formas de actuar	CSC CSIEE	Autonomía	Escala de observación Anecdotario Escala de cotexo	4
			VSC2.4.2. Identifica necesidades dos compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.	É quen de comprender aos seus compañeir@s e resaltar as súas cualidades.	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdotario	3
c m	B2.6. As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista	B2.5. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e	VSCB2.5.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	Participa nos traballos en grupo	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdotario	2
			VSCB2.5.2 Establece e mantén relacións emocionais amigables,	Lévase ben cos seus amig@s	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Escala de cotexo	3

	e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo.	establecendo relacións respectuosas.	baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.					
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS								
b m	B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas.	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	VSCB3.1.1. Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas.	Confía nos demais	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdotario	2
			VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais.	Interactúa cos seus iguais	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdotario	2
b	B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias	VSCB3.2.1. Avisa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	Axuda aos seus compañeir@s	CAA CSIEE CSC	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	3

	resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, compartir puntos de vista e sentimentos.							
	B3.4. Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa.		VSCB3.2.2. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	Tenta respectar as regras básicas no traballo grupal	CSC	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	4
a	B3.5. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social.	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.1. Coñece e enumera as normas da aula.	Coñece e nomea as normas de convivencia da aula	CCL CSC	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	3
			VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos de razoamento sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes coas normas de convivencia	Discrimina condutas segundo o cumprimento das normas de convivencia escolar.	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Rúbrica	3

			escolares.					
			VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar.	Respecta as normas do colexio	CSC	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	3
c	B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.1. Resolve problemas persoais da vida escolar mantendo unha independencia adecuada á súa idade.	Iniciase na resolución de problemas de forma autónoma	CSC CSIEE	Autonomía Educación cívica	Escala de observación Lista de cotexo	2
			VSCB3.4.2. Escoita as razón das persoas coas que entra en conflito, compréndelas, na medida das súas posibilidades e exponas oralmente.	Tenta comprender aos demais.	CCL CSIEE CSC	Empatía	Escala de observación Lista de cotexo Diario de clase	6
			VSCB3.4.3. Identifica as emocións e os sentimentos das partes en conflito.	Identifica os sentimentos dos seus iguais.	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Lista de cotexo	3
			VSCB3.4.4. Explica conflitos, causas e as súas posibles solucións, tendo en conta os sentimentos básicos das partes.	Tenta dar solución aos conflitos entre iguais.	CSC CCL	Técnicas de resolución de conflitos.	Escala de observación Diario de clase	6

a	B3.7. Os dereitos e deberes. A declaración dos Dereitos do Neno: alimentación, vivenda e dereitos á alimentación, á vivenda e ao xogo de todos os nenos e nenas do mundo	B3.5. Analizar, en relación coa experiencia de vida persoal, a necesidade de preservar os dereitos á alimentación, á vivenda e ao xogo de todos os nenos e nenas do mundo.	VSCB3.5.3. Respecta a igualdade de dereitos dos nenos e das nenas no xogo e no emprego dos xoguetes	É respectuos@ cos seus iguais.	CSC	Igualdade	Escala de observación Diario de clase	4
d m	B3.8. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social	B3.6. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade entre homes e mulleres.	VSCB3.6.1. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	Colabora coas persoas doutro sexo	CSC CCL	Igualdade de sexo	Escala de observación Diario de clase	4
			VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	Realiza actividades independente mente do seu sexo.	CSC CSIEE	Igualdade de sexo	Escala de observación	1

Materia: VALORES CÍVICO E SOCIAIS Curso: SEGUNDO								
3ª AVALIACIÓN								
BLOQUE 1.- A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA								
Obx	Contidos	Criterios Av.	Estándares	Grao Consecución	CC	Elementos Transversais	Instrumentos Avaliación	Criterios cualificación (%)
m	B1.1. O autocoñecemento. A autopercepción. A imaxe dun mesmo/a. As calidades persoais. A percepción das emocións. O recoñecemento das emocións. A linguaxe emocional.	B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a en base ás autopercepcións e ▪ autodescripción de calidades.	VSCB1.1.1. Recoñece e describe verbalmente os seus estados de ánimo en composicións libres.	Identifica os seus estados de ánimo	CSC CCL	Expresión oral	Escala de observación Rexistro anecdótico	4
a m	B1.2. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Asociación pensamento-emoción. B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As	B1.2. Estructurar un pensamento efectivo empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.2.1. Detecta en si mesmo/a sentimentos negativos e emprega estratexias sinxelas para transformatos.	Tenta corregir o seu comportamento negativo.	CSC CSIEE	Técnicas de resolución de conflitos	Escala de observación Rexistro anecdótico	2
			VSCB1.2.2. Motívase mediante estratexias sinxelas de pensamento	Participa nas exposicións orais.	CSIEE CAA	Expresión oral Autonomía	Escala de observación Anecdótico	2

	estratexias de reestruturación cognitiva.		en voz alta durante o traballo individual e grupal.					
			VSCB1.2.3. Realiza un adecuado recoñecemento e identificación das súas emocións.	Identifica os seus estados de ánimo	CCL CSIEE	Autonomía	Escala de observación Rexistro anecdótico	2
b	B1.4. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. A realización responsable das tarefas escolares. A motivación.	B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación extrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSCB1.3.1. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.	Iniciase no traballo	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdotario	4
			VSCB1.3.2. Realiza, respondendo a preguntas de persoas adultas, unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	Iniciase na autoavaliación das tarefas que realiza	CSC CAA	Autonomía Expresión oral	Escala de observación Anecdotario	3
b m	B1.5. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación.	Tenta propor actuacións creativas	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdotario	3
			VSCB1.4.2. Toma iniciativas de actuación durante a colaboración.	Ten iniciativas no traballo cooperativo	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdotario	2

	meditada. Tolerancia á frustración.							
a c	B1.6. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos.	B1.5. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	VSCB1.5.1. Participa con interese na resolución de problemas escolares	Iniciase na resolución de conflitos	CSIEE CSC	Técnicas de resolución de conflitos	Escala de observación Lista de cotexo Anecdotario	3
			VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de convivencia.	Identifica algúns problemas de convivencia.	CSC CCL	Técnicas de resolución de conflitos	Escala de observación Anecdotario	3
BLO1QUE 2. A COMPRESIÓN E RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS								
m	B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.	B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.1 Expresar con claridade sentimentos e emocións.	Expresa sentimentos e emocións	CCL CSC CSIEE	Expresión oral	Escala de observación Anecdotario	2
			VSCB2.1.3. Emprega a linguaxe para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	Expresa sentimentos e emocións con amabilidade	CCL CSC	Educación cívica Expresión oral	Escala de observación Anecdotario	3

m e	B2.2. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas	B2.2. Empregar a aserción.	VSCB2.2.1. Emprega a linguaxe positiva.	Tenta expresarse de forma positivaExpr esión oral	CCL CSC	Expresión oral	Escala de observación Diario de clase	3
c m	B2.3. A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	B2.3. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.3.1. Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	Iniciase no emprego de habilides sociais básicas	CSC	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	3
a	B2.4. O respecto, a tolerancia e a valoración das demais persoas. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado.	B2.4. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	VSCB2.4.1. Identifica distintas maneiras de ser e actuar.	Recoñece diferentes formas de actúar	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdotario Escala de cotexo	4
			VSC2.4.2. Identifica necesidades dos compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.	É quen de comprender aos seus compañeir@s e resaltar as súas cualidades.	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdotario	3

	▪ B2.5. A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio.							
c m	B2.6. As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo.	B2.5. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.5.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	Participa nos traballos en grupo	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdotario	2
			VSCB2.5.2 Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	Lévase ben cos seus amig@s	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Escala de cotexo	3
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS								
b m	B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para		VSCB3.1.1. Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas.	Confía nos demais	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdotario	2
			VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais.	Interactúa cos seus iguais	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Anecdotario	2

	solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas.							
b	B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, compartir puntos de vista e sentimentos. ▪ B3.4. Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa.	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias	VSCB3.2.1. Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	Axuda aos seus compañeir@s	CAA CSIEE CSC	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	3
			VSCB3.2.2. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	Tenta respectar as regras básicas no traballo grupal	CSC	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	4
a	B3.5. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da	VSCB3.3.1. Coñece e enumera as normas da aula.	Coñece e nomea as normas de convivencia da aula	CCL CSC	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	3

	positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social.	comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos de razoamento sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes coas normas de convivencia escolares.	Discrimina condutas segundo o cumprimento das normas de convivencia escolar	CSC CSIEE	Educación cívica	Escala de observación Rúbrica	3
			VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar.	Respecta as normas do colexio	CSC	Educación cívica	Escala de observación Diario de clase	3
c	B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.1. Resolve problemas persoais da vida escolar mantendo unha independencia adecuada á súa idade.	Iniciase na resolución de problemas de forma autónoma	CSC CSIEE	Educación cívica Autonomía	Escala de observación Lista de cotexo	2
			VSCB3.4.2. escoita as razón das persoas coas que entra en conflito, compréndelas, na medida das súas posibilidades e exponas oralmente.	Tenta comprender aos demais.	CSC CSIEE CCL	Empatía	Escala de observación Lista de cotexo Diario de clase	5
			VSCB3.4.3. Identifica as emocións e os sentimentos das partes en conflito.	Identifica os sentimentos dos seus iguais.	CSC CSAIE E	Educación cívica	Escala de observación Lista de cotexo	3
			VSCB3.4.4. Explica	Tenta dar	CSC	Técnicas	Escala de observación	6

			conflitos, causas e as súas posibles solucións, tendo en conta os sentimentos básicos das partes.	solución aos conflitos entre iguais	CCL	de resolución de conflitos	Diario de clase	
a	B3.7. Os dereitos e deberes. A declaración dos Dereitos do Neno: alimentación, vivenda e xogo. Igualdade de dereitos dos nenos e nenas no xogo e no emprego dos xoguetes.	B3.5. Analizar, en relación coa experiencia de vida persoal, a necesidade de preservar os dereitos á alimentación, á vivenda e ao xogo de todos os nenos e nenas do mundo.	VSCB3.5.3. Respecta a igualdade de dereitos dos nenos e das nenas no xogo e no emprego dos xoguetes	É respectuos@ cos seus iguais.	CSC	Igualdade	Escala de observación Diario de clase	4
d m	B3.8. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de	B3.6. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade entre homes e mulleres.	VSCB3.6.1. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	Colabora coas persoas doutro sexo	CSC CCL	Igualdade de sexo	Escala de observación Diario de clase	4
			VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	Realiza actividades independente mente do seu sexo.	CSC CSIEE	Igualdade de sexo	Escala de observación	1

dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social.							
---	--	--	--	--	--	--	--

Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave. Materiais e recursos didácticos.

A metodoloxía que se vai empregar procurará unha aprendizaxe significativa, dándolle ao labor didáctico un enfoque globalizador, e na medida das posibilidades lúdico e motivador. Poñeremos especial atención nun trato individualizado, respectando as peculiaridades de cada neno, atendendo aos seus ritmos de aprendizaxe e aos seus intereses persoais.

Promoveremos un enfoque interdisciplinar das materias e unha aprendizaxe activa, na que o alumno sexa quen de construír a súa propia aprendizaxe, que se desenvolverá nun ambiente que promoverá o traballo cooperativo, fomentando a aprendizaxe entre iguais.

O desenvolvemento de proxectos en torno as materias de estudo serán promovidos como elementos enriquecedores e altamente motivadores e por ser o xeito de afianzar as competencias clave.

Se tentará que as tarefas que se desenvolvan vaian orientadas á resolución de problemas da vida real.

Na medida das posibilidades se empregarán recursos da rede e as achegas que as TIC fan ao mundo escolar, conscientes de que ese será o mundo no que se moverán os nosos alumnos. Daquela tentaremos desenvolver un espírito crítico con respecto delas, explotando as súas posibilidades pero facendo un uso axeitado e seguro das mesmas.

Atenderemos aos distintos ritmos de aprendizaxe do alumnado, e promoveremos unha educación inclusiva.

A lectura e a súa promoción terá un tratamento específico dentro da aula.

Procedemento para a avaliación inicial.

Como primeiro paso se analizarán as actas finais do curso anterior do grupo de alumnos e os informes individualizados dos mesmos.

A comezo do curso se realizarán probas no marco da primeira quincena de clases, durante o mes de setembro, para avaliar o estado dos coñecementos do alumnado e marcarnos o punto de partida do noso traballo. Estas probas se farán tendo en conta os estándares do curso anterior.

Os instrumentos de avaliación serán fundamentalmente listaxes de control e listas de verificación, e a análise da actividade desenvolvida na aula.

Recollidos os datos da avaliación inicial se determinarán aqueles estándares que requiran dun tratamento máis intenso de cara a garantir un aproveitamento axeitado do curso.

Procedemento de avaliación continua.

Como se desprende dos instrumentos de avaliación que se mostran na programación do curso, a avaliación que se vai desenvolver é fundamentalmente a observación das realizacións do alumnado no desenvolvemento normal da clase, ao través da análise das súas producións, do seu caderno de clase... Tamén se empregarán rúbricas, listas de observación e de verificación para valorar a actividade que desenvolva nas propostas de traballo que se fagan na aula.

Durante o curso se realizarán 3 avaliacións correspondentes aos tres trimestres do ano académico, nas que se valorará a adquisición das competencias clave e o nivel de logro. Nas sesións de avaliación se tomarán medidas para o reforzo educativo daqueles alumnos/as que non acaden un desempeño axeitado.

Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.

Empregaremos ao remate do proceso a seguinte táboa para valorar o proceso de ensino e a práctica docente:

	1	2	3	4
Deseño distintas actividades de aprendizaxe para o logro de cada un dos obxectivos				
Motivo aos meus alumnos comunicándolles os obxectivos que quero acadar e a finalidade das actividades, partindo dos seus coñecementos previos.				
Relaciono os contidos con situacións reais, informándolles da utilidade e creando expectativas				
Emprego metodoloxías que favorezan o desenvolvemento dunha actitude positiva do alumno e que teña en conta os seus intereses				
Propoño actividades que favorecen a aprendizaxe autónoma				
Cando comezamos unha actividade nova os alumnos coñecen os obxectivos e competencias que se queren desenvolver, as diferentes actividades a realizar e como se lles vai avaliar.				
As actividades que propoño están relacionadas con situacións da vida real				
En función das características de cada alumno suscito tarefas e logros diferentes				
Propoño metodoloxías diversas				

Tamén valoraremos aspectos organizativos sobre o emprego de materiais e distribución do grupo clase

Como organizo o grupo clase (expresado en porcentaxe de tempo)		%
	Traballo individual	
	Parellas	
	Pequeno grupo	
	Gran grupo	
Emprego recursos e materiais variados para a aprendizaxe		
Dou pautas de actuación ás familias para que traballen na casa consonte a metodoloxía seguida na clase.		

Indicadores de logro para avaliar a programación didáctica.

Valoraremos a adecuación de obxectivos, contidos e criterios de avaliación á realidade do alumnado.

Comprobaremos se as avaliacións das materias inclúen o grao de desenvolvemento das competencias básicas, se a metodoloxía empregada é coherente cos obxectivos previstos, se se aplicaron as medidas de atención á diversidade de forma axeitada, e se as aprendizaxes do alumnado con relación ao previsto están axustadas.

Comprobaremos se o grao de desenvolvemento das programacións docentes foi suficiente e se a coordinación entre o profesorado se considera que cumpre as expectativas iniciais.

Con todos estes datos poderemos avaliar globalmente todo o proceso

Para valorarmos a nosa propia programación e acometer as reformas necesarias co fin de melloralas, usaremos como ferramenta esta lista de valoración:

Aspectos da revisión, avaliación e modificación da programación	1	2	3	4
Organizáronse os estándares en relación ás distintas unidades de programación.				
Definíronse axeitadamente os indicadores de logro dos estándares.				
Determináronse os estándares imprescindibles				

Programación Didáctica Ceip Condesa de Fenosa (O Barco de Valdeorras)

Están correctamente asociados estándares, instrumentos de avaliación e indicadores de logro.				
Deseñouse a avaliación inicial e definiuse que facer cos seus resultados				
Medidas de atención á diversidade: Tívoise en conta medidas xerais de intervención educativa				
Medidas de atención á diversidade: Contempláronse medidas para alumnado con neae				
Medidas de atención á diversidade: Fixéronse ACs no caso de estar autorizada				
Medidas de atención á diversidade: Atendeuse axeitadamente ao alumnado con sobredotación				
Definíronse programas de apoio, reforzo, recuperación e ampliación vinculados aos estándares				
Avaliouse a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación e ampliación.				
Hai estratexias de promoción da lectura e da escritura				
Hai estratexias para inserir as TIC no proceso de ensino				
Aplícase a metodoloxía didáctica acordada.				
As tarefas están vinculadas a situacións reais, significativas e motivadoras para o alumnado				
Cada instrumento de avaliación se relaciona cos estándares de aprendizaxe.				
Hai procedementos e instrumentos de avaliación variados				
Os estándares imprescindibles están identificados				
Hai información de abonda ás familias e ao alumnado de estándares imprescindibles, criterios de cualificación				
Análise dos resultados das avaliacións individualizadas				

Programación Didáctica Ceip Condessa de Fenosa (O Barco de Valdeorras)

Coordinación entre o equipo didáctico				
Coordinación do profesorado a nivel vertical: outros cursos e etapas				
Tratamento preciso dos temas transversais				
Actividades extraescolares e complementarias				